

ARZE GLIPO

Arze Glipo, narozena v roce 1963, je vědecká odbornice na rozvoj a koordinátorka Asijsko-tichomořské sítě pro potravinovou suverenitu (Asia Pacific Network on Food Sovereignty, APNFS). V té jsou sdruženy organizace žen, spotřebitelů a zemědělců z devíti zemí. Těžiště jejich práce spočívá v rozboru sociálního a ekonomického dopadu obchodních dohod a úvěrových programů řízených mezinárodními organizacemi. „Většina z nich oslabila schopnost našich zemí chránit vlastní zemědělství,“ vysvětluje Glipo. „Po našem vstupu do WTO v polovině 90. let 20. století mnoho pěstitelů rýže v regionu, odkud pocházím, muselo přestat s pěstováním, protože tržní ceny za jejich rýži již dále nepokrývaly výrobní náklady a splátky půjček.“ Myslí si, že nová vláda společně s EU dále zhorší situaci pro drobné farmáře a chovatele drůbeže. Alternativou je „potravinová suverenita“, což znamená, že by lidé na Filipínách měli mít svobodu při rozhodování o své vlastní potravinové produkci. „My v APNFS budeme vyvíjet velký tlak na vlády a mezinárodní instituce, aby změnily celosvětový komoditní trh na demokratičtější. Jen pak mohou lidé získat potravinovou bezpečnost.“

Musí být zavedeno dovozní clo, aby chránilo zemědělskou produkci v naší zemi.

Nesmí docházet ke spekulacím se zemědělskými výrobky.

EU by neměla nabízet pobídky pro pěstování „biopaliv“.

**Další informace a kontakt:
www.ecofair-trade.org**

 HEINRICH
BÖLL
STIFTUNG

 glopolis

 MISEREOR
IHR HILFSWERK

ZEMĚDĚLSKÁ A OBCHODNÍ POLITIKA OHROŽUJÍ LIDSKÁ PRÁVA NA FILIPÍNÁCH

**„Potřebujeme půdní reformu,
ne obchodní dohody.“**

Ruth Fe Salditos, odbornice na výživu

Tento dokument vznikl s finančním příspěvkem Evropské unie a vyjadřuje názory Glopolis, Heinrich Böll Stiftung a Misereor, které v žádném případě nemohou být považovány za oficiální postoj Evropské unie.

Filipíny jsou již nyní velmi závislé na dovozu potravin. V roce 2008 došlo k celosvětovému nárůstu cen potravin, který silně zasáhl tuto zemi. Cena rýže, hlavní základní potraviny, se během šesti měsíců zvýšila o 53 procent.

Chudí lidé si ji nemohli dovolit koupit. Vláda musela zakoupit čtyři milióny tun rýže za vysoké ceny na světových trzích, aby byla schopna zajistit potravu pro své obyvatele. Nebyla to první cesta za nákupy do zahraničí; Filipíny běžně dovážejí kolem dvou miliónů tun rýže za rok. Avšak do 90. let 20. století byly ještě schopny rýži vyvážet.

K čemu došlo? Filipínská vláda začala podporovat exportně založené hospodaření na plantážích a musela snížit investice do produkce rýže. Když země v roce 1995 vstoupila do Světové obchodní organizace (WTO), vláda se zavázala otevřít zemědělský trh pro zahraniční zboží. Největší nápor pocítili farmáři s méně než dvěma hektary půdy. Produkují vepřové maso a drůbež, mléko a rýži, ale nemohou konkurovat nadbytku levné zemědělské produkce ze zahraničí. Proto se mnozí z nich vzdali zemědělské činnosti. Naopak velcí vlastníci půdy, kteří pěstují na obrovských plantážích banány, ananasy a palmový olej na vývoz, na vstupu do WTO vydělali.

Situaci ve filipínském zemědělství by mohla ještě zhoršit dohoda o bilaterálním obchodu s EU, kterou obě strany nyní zvažují. V roce 2010 EU a Filipíny podepsaly vzájemnou dohodu o „partnerství a spolupráci“. Považuje se za vydláždění cesty pro budoucí „dohodu o volném obchodu“, před níž naši vyslanci varují. „Naši velcí vlastníci půdy a zahraniční zemědělské podniky budou jediní, kteří z toho budou mít přínos,“ říká Ruth F. Salditos.

RUTH FE SALDITOS

Ruth Fe Salditos, narozena v roce 1960, je odbornicí na výživu a zodpovídá za projekt spravedlivého obchodování na ostrově Panay. Vyrábí se zde banánové lupínky a surová cukrová třtina, z nichž část jde na prodej v evropských obchodech pod značkou Fair Trade. „Jako specialista na výživu jsem pracovala hlavně s podvyživenými ženami v naší komunitě,“ říká Salditos. „Díky tomu jsem si uvědomila, že právo na potraviny je vysoce politický problém.“ Důvodem je to, že od vstupu do WTO Filipíny již nejsou schopny zajistit potraviny pro své obyvatelstvo z vlastního zemědělství. Navíc se obává, že s finanční krizí v Evropě poptávka po filipínském vývozu v rámci spravedlivého obchodování rovněž poklesne. „500 rodin, které pracují na našem projektu, již nyní nevydělává dostatečně, aby pokryly své základní potřeby.“ Se svou organizací vede Salditos kampaň za komplexní půdní reformu, aby tak mohlo více lidí hospodařit na své vlastní půdě, a zajistit si soběstačné živobytí.

FAKTA A ČÍSLA

Počet obyvatel	90 miliónu
Počet zaměstnaných v zemědělském odvětví	34 miliónu
Zemědělský vývoz	3,3 miliardy dolarů (banány, palmový olej, ananasy)
Zemědělský dovoz	4,7 miliardy dolarů (pšenice, sója, rýže, sušené mléko)
Procento podvyživeného obyvatelstva	15%
Průměrná očekávaná délka života	72 let